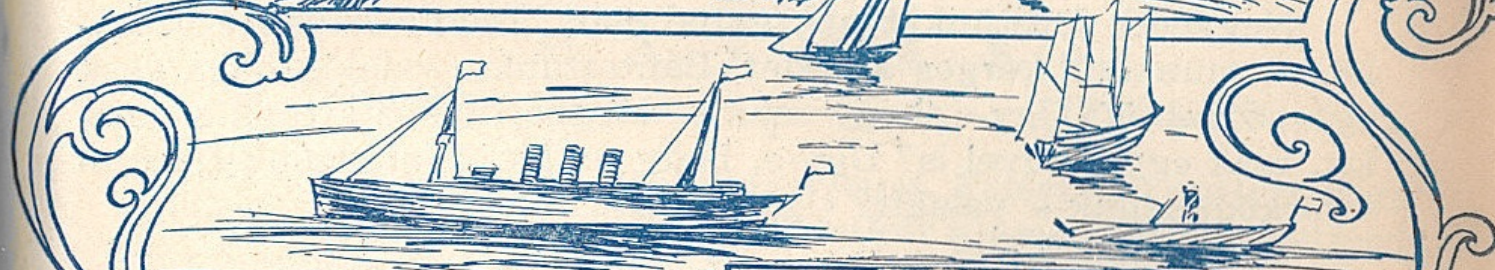
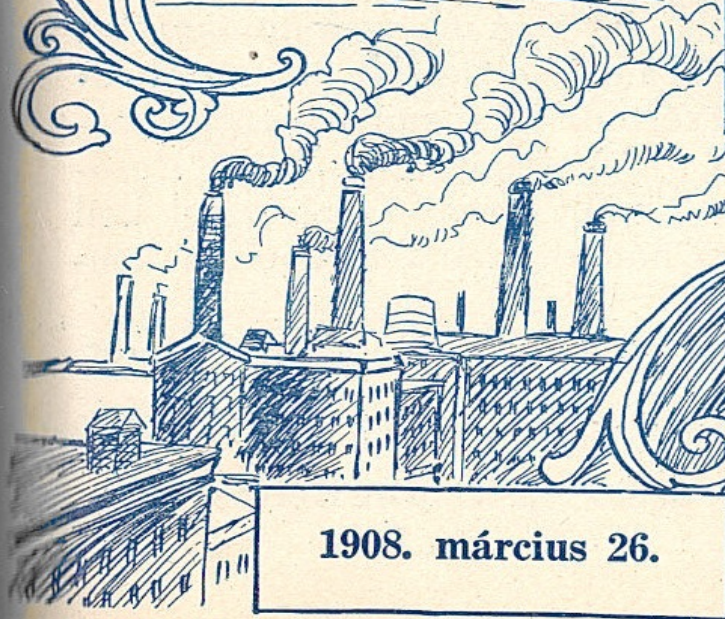

HAVNÁL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

4-ik szám.

1908. március 26.

ARANYBÁNYA, GYÉMÁNTMEZŐ.

A te „Hajnal“-od most hasad, amerikás keresztény magyar nép. E kis lap hasábján teríti föléd piros köpönyegét. Cafatos felhőrongyok állják utját itt-ott. Ne féltsd tőlük. Szétkergeti valamennyit varázsveszejével. Hűséges magyar szíved rózsaaágával . . .

Isten kezével irt könyv a természet. Életvidámitó, lélekboldogító benne a napkelte. Azon vagyunk, hogy a te „Hajnal“-od pirja is ilyen legyen.

-- Cigányvilágot élünk manap. Temérdek a vásáros-ember. Drága vérünk, ha velünk igyekszel, rá se hederits a piacra. Nem tanulsz ott semmi szépet, semmi jót. Kövér kofák köpködnek. Rőfös nyelvüket öltögetik. Enyveskezű zsebmetszők tele tüdővel kiáltják, hogy -- tolvaj, tolvaj, fogják meg! Aztán kereket oldanak a zavarosban. Szőrös lelkiismeretű olcsójánosok sietnek egymásra duplázni -- ráadás dolgában, csak hogy tudhassanak hitvány portékájukon. Rézpitykés lócsiszárok futkosnak le-föl suttyogó ostorral. Szörnyen paroláznak, átkozódnak -- és **ígérgetnek**.

Bezzeg nem csalogatunk mi senkit hamis ígérek garasos üveggyöngyeivel. Kalandorok bántak így valamikor az indiánusokkal. **Semmit sem ígérünk! De tudod-e, mit adunk? Aranybányát, gyémántmezőt.** Nem hiszed? Betüzd csak végig ezt a kis ujságot hetenkint. Majd meglátod, garmadába gyül soraiban az arany. Böven terem benne a drága kincs, a gyémánt . . .

Negyedik füzetünket lapozgatod már. Tedd a szivedre becsületes munkától kérges kezedet. Bántottunk-e valakit idáig, csak egy szóval is? Ugy-e, hogy senkit. Megbotránkoztattunk-e valakit, csak egy betűvel is? Ugy-e, hogy senkit. Tanítottunk-e, gyönyörködtettünk-e valakit? Ugy-e, hogy mindenkit.

Mindig is így lesz. *

Ingyen adjuk neked ezt a kincsesházat. A magunk munkájáért nem számítunk semmit. Pedig jócskán kijut belőle. Ám a te kedvéért szívesen megteesszük, testvérünk. Hanem: a betűt, a szót, a rajzot, a képet, a papirost, a festéket, a nyomást, a csomagolást, a póstát, sok minden egyebet bizony készpénzzel kell megfizetnünk minden Isten-áldott héten! Ezen a terhenkün könnyitenek valamelyest a te centjeid.

Szívünket adjuk neked. Hogy éretted dobogjon. Lelkünket. Hogy minden lángja térted lobogjon.

Add nekünk, jó nép szivedet. Akarunk szeretni . . .

Dr. Helvey Lajos

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thurday by
Rev. Geisa Messerschmiedt

217 Third St. Passaic, N. J.

Subscription Price
One Year ... \$1.00 Six Months 50 c.

Megjelen minden csütörtökön.

Jézus Krisztus kinszenvedése.

IV.

P É T E R.

Irta: MESSERSCHMIEDT GÉZA.

Valahányszor Jézus kinszenvedésének egy stációja előtt megállsz, vagy annak egy-egy jelenetét olvasod, vagy hallod, jusson eszedbe keresztény lélek, hogy mindez te miattad van. Teérted szenved az Isten Báránya.

Nézd, mintha a világ és a pokol minden erejét összehozta volna, hogy dühösségét kiöntse az ártatlan Jézusra! Ő szenved miértünk, holott mi bántottuk meg őt. Ki akarja inni a szenvedések poharát az utolsó cseppig, hogy ne legyen a földön egyetlen kín, egy fájdalom, egy gyalázat, amit át nem szenvedett, ne legyen egyetlen ember se, akit drága vérével meg ne váltott volna.

Hanem, kedves lélek, nem tűnt fel neked itt egy különös dolog? Hiszen az Úr Jézusnak voltak jóbarátjai is. Voltak neki hű tanítványai, apostolai; azután meg ki ne emlékeznék a szent evangéliumokból, mennyi beteget gyógyított meg, hány halottat támasztott életre. Hiszen, amerre csak, ment seregestől tódultak utána az emberek, elpelték elé a betegeket. Mindenkinek, szegénynek — gazdagnak, ifjúnak, öregnek, jámbornak és gonosznak, vidámnak és szomorodott szívűnek, mindenkinek volt valami kérni valója. És mondjátok meg, volt-e csak egyetlen

egy is, aki hiába folyamodott az Úr Jézushoz? Nem, soha. Hát hol vannak most ezek? Mért nem jönnek el most, hogy a gonoszok körmei közül kiszabadítsák szerető mesterüket? . . .

Oh gondoljátok csak meg ezt a gyalázatos hálátlanságot és hűtlenséget! Ezek mind elpártoltak az Isten Fiától! Sőt többet mondok, eljöttek ők, ott vannak a nép között s torkuk szakadtából orditozzák: Feszítsd meg! Feszítsd meg őtet! Még a 12 hű apostol is, akik úgy a szívéhez voltak nőve, azok is elhagyták. Bezzeg ott voltak körülte, mikor Hozsannával fogadta a nép és királylyá akarta választani; büszkén nevezték mesterüknek a csudatévő, a dicsőséges Jézust — de a szenvedő Jézust már nem akarták ismerni. Az egyik eladta, a másik Megtagadta, a többi pedig gyáván megfutott.

Ki volna képes elmondani vagy, leírni, lefesteni ezt a **lelki fájdalmat**? Aki próbálta, tudja, megértheti mily tőr hasogatta édes Jézusunk szívét, mikor látta, hogy annyi jótétemény után nincs egy embere, nincs egy árva lélek, aki szót emelne mellette, védelmére kelne. Szomorú, de jó tanulság ez nekünk! Szomorú, mert ha minket az egész világ elhagy is, van Egy, aki el nem hagy soha. Ott a felhők felett él ami édes jó gondviselő Atyánk, aki meghallgatja, meg nem veti a benne bizókat. Ámde az Úr Jézust nemcsak az egész világ, hanem még a mennyei Atya is elhagyta, hogy ami bűneinkért eleget tehessen. Igaz tanulság ez, kedves keresztény lélek. A Krisztus elhagyatottsága megtanít bennünket arra, hogy itt ezen a földön nincs mit biznunk az emberekben. Ha jól folyik sorod, vannak barátaid, de érjen csak valami baj, szerencsétlenség, keserűség . . . magadra maradsz, mint az Úr Jézus!

De folytassuk. Tehát eladták az Urat, tagjait megkínózták és most elérkeztünk egy új stációhoz. Még csak az kellett, hogy tulajdon leghivebb barátja megcsalja, gyáván megtagadja! Aki nem tapasztalt még ilyet, az aligha fogja érteni. De a kinek volt kebelbarátja, hű em-

bere és hosszú, kipróbált évek után arra ébredt fel, hogy ez a jó barát őt rútúl megtagadta, elhagyta, az tudni fogja, mit teszen ez a szó: **Hütlenség, hálátlan-ság.**

A fájdalmas Szűzanya.

Mert volt az Úr Jézusnak is egy hű barátja, hű tanítványa, akit elsőnek tett, akit mindig kitüntetett, akivel talán a legmeghittebb órákat töltötte: **Péter.** Még ez is megtagadta. Az a Péter, aki mindig a legjobban kardoskodott Jézus mellett, aki nemrégén előállt s Krisztus istenségéről ünnepélyes vallomást tett, mondván: „Te vagy Krisztus, az élő Istennek Fia!” aki az olajfák kertjében kardot rántott Jézus védelmére, aki kinszenvedése előtt azt mondá Jézusnak, hogy „ha ezek mind elhagynak is téged, én nem hagylak el . . .” ez a Péter most egy szolgálónak szavára: hiszen te is — barátja vagy a názáreti Jézusnak! — megtagadta és azt mondta: **nem vagyok!** Később kérdeztetvén: „nemde te is a kertben voltál a názáreti Jézussal?” — esküvel erősíti és volt azíve azt mondani: „nem ismerem azt az embert.”

Óh Péter! Nem ismered azt az embert? Nem ismered

az áldott Jézust, akivel az utolsó vacsorát etted, aki megmosta lábaidat . . . ?

Ime, keresztény hívő, itt van egy bűn, amelyben hátlátlanság, gyávaság, hitetlenség, szivtelenség — mind együtt van. Ha más teszi . . . de épen ő, akit Jézus Péterának, kőszálnak nevezett, akire juhainak, bárányainak legeltetését bizta . . .

Mondjátok meg, mit érezhetett Jézus, mikor kivezeték és Pétert meglátta. Ez megintegy olyan stáció, amely alá bátran lehetne írni, „van-e oly fájdalom, mint az én fájdalmam!“ De Jézus egy szóval sem vetette szemére Péternek, hogy mit tett. Hej! ha más lett volna, hogy fordult volna el tőle; megvetette volna, kilökte volna a szivéből a háladatlant. De Jézus Krisztus, — akinek szivét mindig az irgalmas szeretet dobogtatta — Ő nem fordult el tőle, hanem, mint az Irás mondja, „csak rátekintett.“ Micsoda tekintet lehetett az! Mennyi szeretet, mennyi irgalom, micsoda édes, büvölő szelidség lehetett a megköltözött, megkinzott, az egész világtól elhagyott Jézus szemé pillantásában. Mintha csak azt mondta volna: — Óh Péter! Te láttad, mennyi jót tettem életemben; te benned biztam, és te, — . . . még te is . . . elhagytad, megtagadtad a te szerető Mesteredet!

De Jézus nem szólt, csak nézett, addig nézett Péterre, míg ennek szivébe markolt a fájdalom, a keserűség, a bánat . . . Nem állhatta tovább Jézus tekintetét, kiment és keservesen zokogott . . .

Ezen könyeknek köszönheti Péter, hogy most oda fent az örök boldogságban vigadozik; mert ha ezt nem teszi, **bűneit meg nem bánja**: Judás sorsára jutott volna. Mily tanulság ez nekünk! Hiába gyónunk, hiába mondjuk hogy szánom és bánom, ha nem érezzük **szivünkben** a bánatot. Bánat nélkül nincs bocsánat, nincs üdvösség.

A szent hagyomány szerint Péter egész életében siratta vétkét, úgy hogy a könyek mély barázdákat vontak arcán . . . De mégis boldog — üdvözült lett.

De mi történt Júdással ?

Ő most bolyong, mint az örült. Olvasgatja a 30 ezüst pénzt . . . úgy tetszik neki, mintha mindegyiken — egy-egy vércsepp volna — **a názáreti Jézusnak vére . . .** Nem találja helyét, lelkiismerete furdalása feldőlt a bensőjét ; a kétségbeesés összeszorította torkát és űzte-űzte — a szerencsétlent . . . Hová? A pusztába? Nem. Egyenesen a **templomba**, ahol a papok, a farizeusok, irástudók ültek. És megállott a szentély előtt, oda csapta nekik a 30 ezüst pénzt s rémülten kiáltott : **„vétkeztem, elárultam az igaz vért!“** Azok pedig „felelének neki: mi gondunk rá, **te lássad.**“ De ezt már nem hallotta Judás. Megy, fut, rohan . . . mig talált egy fára, melyen felakasztotta magát.

Oh rettenetes büntetése az Istennek! Nem fogja el lelkemet a félelem, ha meggondolom hányszor voltam én Judás?! Igen. Minden hanyagságom az Isten szolgálatában, minden gyávaságom a szent hit védelmében és megvallásában, minden elmulasztott szent misém, minden gyalázatos káromlásom Judás bűne volt !

Mégis csodálatos! Péter is, Judás is ugyanazon Krisztus apostolai voltak. Mindkettő vétkezett és mégis Péter üdvözült, Judás elkárhozott. Pedig mindakettő, hogy úgy mondjam — Jézus isteni szive szerelméből táplálkozott . . . Hogy történhetett ez? Talán azért, mert Péter megbánta bűnét? Nem. Hiszen Judás is megbánta, beismerte, hogy elárulta az igaz vért ! Hanem Judásnál hiányzott valami, ami **teljesen elszakította őt Istentől. A bizalom.** Ő megbánta szörnyű tettét, de nem bízott az Istenben, azt mondá, hogy „nagyobb az én gonoszságom, semhogy az Isten megbocsájthatna nekem!“

Halljad én lelkem; nem azért került a pokolra Judás, mert gonoszat tett, hanem azért, hogy **a rossz cselekedet után nem bízott az Isten irgalmában!** Mily vigasztalás nekem ez a szomorú példa . . . Ha vétkeztem is, ha elbuktam is, oh bár ne tettem volna — megbánván gonoszságaimat — csak biznom kell az Isten irgalmában,

bizni erősen, kitartóan, a halálig. Hisz „Ő nem akarja a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen.“ Éljen mindörökkön örökké vele a boldogság honában! Ezt akarja az én Istenem. És én . . . ?

*Ki a legboldogtalanabb ember, ki a legboldogabb ? Buzurge Mihir perzsa bölcstől egykor megkérdezte Nusirván király, ugyan mit tart e földön a legnagyobb emberi nyomoruságnak.

— Ugy gondolom, felelte a bölc, az a legnyomorultabb és legboldogtalanabb ember a világon, ki földi pályafutása végére jutván, nem talál életében egyetlen oly nemes tettet, amely lelkét örömmel és vigasztalással tölthetné be. —

IV. Károly francia király meg azt kérdezte Tasso hírneves olasz költőtől, hogy kit tart a legboldogabbnak?

— Az Úristent, válaszolta a költő.

— Azt én is tudom, folytatta a király. De hát a jó Isten után, ki a legboldogabb?

— Az, aki Istenhez leghasonlóbb: a jóltevő ember . . .

Csizmadia Pál, macadooli plébános.

Ne játssz az Istennel !

Az óhazából írja egy plébános, hogy egy böjti napon, egy elbizakodott, gögös ember, meg egy baromorvos együtt iddogált a korcsmában. Miután különféle csúfot üztek a vallásból, végre arra vetemedtek, hogy kigúnyolják a legfölségesebb Oltáriszentséget. A korcsmáros ajánlkozott rá, hogy majd ő lesz a beteg, a hitetlen, bélebüzhödt fráter pedig adta a papot és megáldoztatta a korcsmárost egy karikára vágott kolbászszelettel. Az áldoztató kelyhet egy pálinkásüveg képviselte. Ezen istentelenség után befektették a korcsmárost egy sütőteknőbe, hogy játssza a megholtat. A temetési szertartás kigúnyolásánál ismét a mi gögös emberünk szerepelt mint pap, a baromorvos pedig volt az egyházfi ; és miután gúnydalokat énekeltek volna a halottak vigiliája helyett és miután a korcsmárosné, aki borzadva szemlélte mindezen istentelenségeket, kérte őket, hogy valahára már hagyjanak föl velük, — a korcsmárosnak ki kellett volna kelnie a teknőből; ámde Isten meg akarta őt fenytetni és csak egy óra múlva tudták eszméltre téríteni. A baromorvos még azon éjjel meghalt, a nélkül, hogy beteg

lett volna; a fráter pedig nem tudott többé beszélni, mindössze is csak olyan üvöltést és vonítást tudott hallatni, mint valami bestia. Világgá is szaladt azonnal s úgy kellett őt megfogni, mint valami vadállatot. Ez az ember még mai nap is él, de beszélni bizony nem tud, hanem csak tutúl és olyan kiállhatatlan büzt terjeszt, hogy kezdetben a felesége is alig tudott mellette megmaradni. A néhai gögös, tekintélyes ember, akinek minden gondolata az volt: **Ki, ha ő nem?** gúnynak és utálatnak lett tárgya embertársai előtt, hülyévé lett és életben maradt, hogy elrettentő eleven példaképgyanánt álljon a botrányszerzők előtt.

Nincs a földön valami komolyabb dolog, mint épen ez a kettő, melyet itt gúnytárgyává tettek: a legfölségesebb Oltáriszentség és a halál. Az elsőben az isteni Megváltó végtelen szeretete nyilvánul irántunk; a másodikból pedig az Isten rettenetes igazsága és az ember nyomorúlt volta tűnik ki. Csufot üzni tehát a szent áldozásból és a halálból annyit tesz, mint az Isten szeretetéből és az ő rettenetes fölségéből üzni csúfot.

T Á R C A.

EZRESBANKÓ A PERSELYBEN.

(Németből szabadon.)

Grósz Ferenc so. norwalki plébános.

Folytatás.

„**O**sz idején valahogy rettenetesen átfázott, nagyon meg-
hült a szegény féllábu ember. Hol jobban volt, hol
rosszabbul lett, de csak nem tudott meggyógyulni.
Doktorra, patikára persze nem került pénz. Mikor
már hetek hosszat nyomta az ágyat, egyszer véletle-
nül arra vetődött az orvos. Megnézte a beteget. So-
káiig elkinlódhatik még, azt mondotta, de egy-két nap alatt is vége-
lehet. Föl már nem gyógyul többé. Legalább emberi számitás sze-
rint nem.

Lázár Pál nem ijedt meg. Erős, öntudatos keresztény lélek volt. Nyomban papot kért . . .

Aztán töredelmes gyónásban megtisztult bűneitől. Egyesült az Úr Jézussal a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Felvette az utolsó kenetet s betelt a keresztrefeszített Udvözítő áldásával. . .

Mikor pedig végük volt a szent ténykedéseknek, kezét csókolt papjának. Megköszönte fáradozását, azután így szólt :

— Van még valami bizalmas mondani valóm. Nem akarom ugyan, hogy a plébános uron kívül más is megtudja, de magammal sem akarom vinni a sirba . . .

Plébános ur bizton emlékszik még arra a tavaszi vasárnapra, amikor azt az ezresbankót találta a templom perselyében. Mai napig azt hiszi mindenki, a plébános úr is, hogy azt a nagy pénzt a boldogult Taplós János, a Gazdag János adta.

— Hát? szólott közbe a plébános kíváncsian. Hát, ki adta?

A nagy meglepetés pillanata most érkezett el. Lázár fölemelkedett ágyában, az öröm pirja gyult ki viaszszárga arcán, amikor így szólt :

— Bizony azt én adtam, főtisztelendő lelkiatyám. Én, a falu szegénye, Lázár Pál . . .

— De hogyan? Honnan? kérdezte elcsodálkozva a plébános.

— Hosszu sora volna annak plébános úr. Majd rövidre fogom. Nehezemre esik ugyanis a beszéd. Plébános urat sem akarom fárasztani a hallgatással . . .

Gazdag családból származom. Ketten voltunk testvérek. A bátyám sohasem szenvedhetett. Mikor az édes anyám meghalt, még az apámat is elidegenítette tőlem. Szegény apám, az Isten nyugtassa, utóbb is igazságtalan lett hozzám. Végtére én is megvadultam. Tiszteletlen lettem s szófogadatlan. Meg is bünhődtem érte keservesen. Épen katonáskodtam, mikor édes apám meghalt. Testvérbátyám iratott vele testamentumot s rávette, hogy kitagadjon.

Egy krajcárt sem láttam a szép örökségből. Pedig még pörösködtem is érte a bátyámmal sokáig. Hiába. Bánatomban aztán messze, más vidékre mentem, ahol nem ismer senki. Így kerültem az urasághoz, később meg nyomorék-sorban ide, a falu kegyelem kenyére.

Bátyámnak hírét sem hallottam attól fogva. Csak az idén. A tavasszal, épen az nap, hogy bedőlt a templomunk teteje, levelet hozott a pósta. Ajánlott levelet. Nem tudtam, mire véljem. Nem szoktam én levelet kapni. Kíváncsian bontottam föl. Ugyan ki írhatta? Hát az ángyom. A bátyám halálát írta meg.

A megboldogult — írta a sógorasszony — megbékült velem a halálos ágyán. Ezer forintot testált nekem. Meg is küldte az ángyom a levélben, leragasztva külön boritékba. Tudja, hogy szegény vagyok — írta tovább a levél — így hát meg akar kimélni az örökségi illétéktől. Ne tudja meg a finánc, ne tudja senki. Inkább

elküldi levélben. Jó lesz nekem a szép pénz, elmehetek vele más vidékre, ahol gondtalanul élhetek belőle.

Első pillanatban mohón kaptam a szineshasu, ropogós ezresbankó után. Megsimogattam, elnézegettem. A pénznek is örültem, de — Isten látja lelkemet — még jobban annak, hogy szerencsétlen bátyám megengesztelődött velem. Hanem aztán megijedtem. Mittevő legyek a nagy pénzzel? Hol váltassam föl? Hová menjek innen öreg napjaimra? Mit beszél majd rólam a falu? Hogy adjak számot róla, honnan szereztem azt a summát? Hiszen a község koldusa vagyok.

— Folytatjuk. —

Kesze János -- Gárda István.

I.

Kesze : Bodi, itt a nagyböjt. Jövő héten végezzük el a húsvéti szent gyónást!

Gárda : Noszszé! Nekem **nincs bűnöm!**

Kesze : Nincs-e! Hát a minap ki káromkodott olyan éktele nélkül, hogy a burdos lányok is kiszaladtak?

Gárda : Igaz a!

Kesze : Osztán imádkozott naponként?

Gárda : Biz' a' régen vót.

Kesze : Hát a múltkor ki rúgott be olyan kegyetlenül, hogy azt se tudta, hogy fiú-e vagy leány — ? Ez nem bűn?

Gárda : Bűnnek bűn, de kinek miköze hozzá!

Kesze : Hát a templomba mikor vót utóljára?

Gárda : Karácsonkor. Azóta mindig komisz idő vót.

Kesze : Ez is bűn ám bodi! De még az is, ha valaki goromba levéllel sértegeti szegény öreg anyját!

Gárda : Nohát azt igazán bánom. Majd megkövetem szegény öreget!

Kesze : Megtudná-e számlálni hányszor hazudott? Magam is bűnös vagyok ebben, nem tagadom. De ki kiabálta ki, hogy Bámész Jóska a bicskáját ellopta és végre is a rakincsér alatt találtuk meg, ahol azon mód' aludt, mert nem tudott levetközni, mikor a bálból hazajött? És azóta szegényt mindenki tolvajnak nézi! Hát felebarátunk becsületét rontani — nem bűn? — Ki veszekedett a multkor a szalonba? Ki gazemberezte le Benkő Gázsit? Kibóktáltak már? Vagy felebarátunkkal haragot tartani nem bűn?

Hát a hitközséget ki szidta le? Nem maga volt az, hogy a papok zshiványok ?

Gárda : Ejnye azt a hetvenhetedik rézfán füttyülő árgyélusát magának, hát micsoda maga, hogy így gyóntatja az embert ? Pap? Vagy mi a csuda?

Kesze : Ne nehezteljen kedves bodi ; én csak azt akartam megmutatni és pedig a saját beismeréséből, hogy bizony van bűne, még pedig jócskán. És már **avval is vétkezik**, ha azt állítja, hogy nincs bűne. **A legnagyobb szentek is**, azt vallották magukról, hogy bűnösök. A Szentírás szerint pedig „még az igaz is hétszer esik napjában.“ Azért higgye el, csak jót akarok magának, mikor azt mondom, hogy jöjjön velem és gyónjunk meg !

Gárda : Én? — Hogy én letérdepeljek **egy pap elé, aki maga is bűnös** és ott elmondjam neki, hogy mi rosztat tettem? Nossze ! Abbul ugyan nem eszik a pap !

Kesze : De hiszen én is bűnös vagyok és **nekem** szépen megvallott — meggyónt az előbb mindent! Hogy káromkodott, hogy az imádságot, a templomot elmulasztotta, hogy berúgott, hogy becsületben gázolt, hogy hazudott, hogy haragban van, hogy szülőjét megbántotta stb. ? **Lássa ez a gyónás.** A papnak **is csak ezt kell** mondania. Hozzáveszi még a többi bűnöket is, melyek ott savanyodnak szívének titkos ráncai között — ki tudja, mióta — és kész a gyónás. A többit bizza a papra !

Gárda : Nagy kópé maga Kesze! Belátom, hogy az ember a maga bűneit pajtásának sokszor hamarosan kifecsegi, észre se veszi az ember. De hát a pap! **Hej! az a pap! Hát az nem bűnös?**

Kesze : Úgy a! Hát maga azt kívánná, hogy az Isten Gábiel arkangyalt küldje le magát gyóntatni? Akkor biz' én se gyónnék! Egy tiszta léleknek, ki bünt soha el nem követett, egy szent anyagnak — ocsmány — piszkos bűneimet meg se tudnám gyónni ! És tudja meg bodi, hogy a papnak is, de még a püspöknek is, sőt a pápának is meg kell gyónnia! Krisztus Jézus parancsa a gyónásról minden embert kötelez.

Gárda : Ejnye, azt a ragyogóját ! Maga pályát tévesztett, Kesze! Hisz magára csak reverendát kéne húzni és kész pap volna, úgy beszél!

Kesze : Tréfa ide — tréfa oda, kedves bodi, — arra kérem ígérje meg, hogy eljön velem a szent gyónáshoz !

Gárda : No nem bánom. De **ha összeszíd a pap** — mert biz' én már jó hat esztendeje nem voltam gyónni — akkor szaladjon előlem !

Kesze : Ne féljen, sőt örüljön, ha szidást kap. Hiszen csak nem kívánja, hogy a pap megdicsérje ezért a szörnyű hanyagság-

ért. Legyen nyugodt; még senkinek sem harapták le az orrát a gyóntatószékben !

Gárda : Najsz, még csak az kéne !

Kesze : Higyje meg, én is így vótam. Esküvöm után néhány éven át elhanyagoltam a gyónást, de mindig fojogatott valami keserűség; éreztem, hogy bűnös vagyok és haragba' vagyok Istennel. Egy nagyböjtben aztán megvigyáztam azokat, akik a gyóntatószékből távoztak. Valami különös vidámságot, olyan jó kedvet láttam az arcukon. Némelyik sírt is. Nem tudom örömtől-e, fájdalomtól-e. Elég az, hogy a következő vasárnap én is összeszedtem magam és meggyóntam. Higyje el, bodi, azóta vagyok boldog! Hanem az mán oszt' gyónás vót! El is végzem azóta évenként kétszer-háromszor. Kedves bodi! próbálja meg maga is !

Gárda : Megpróbálom!

II.

Vasárnap van. Kismisére harangoznak elsőt. Kesze és Gárda — elválhatatlan barátok — mennek a Szentegyházba. A plébános úr ép akkor indul a gyóntatószékbe. No, ha ez is meggyónik — gondolja magában Gárdára pillantva — akkor ma kövér halat fogunk! És megtörtént. Gárda István annak rendje és módja szerint járult a szent gyónáshoz . . . Mikor a gyóntatószéket elhagyta — szemében könnyek ragyogtak és fölemelt fővel ment végig a templomon, hogy az oltár előtt penitenciáját elvégezze. Ájtatosan megáldozott s mikor kifelé indultak, megállott Gárda a templomajtó mellett és erősen megszorítván Kesze jobb kezét, megindult hangon mondá: — Kedves bodi, áldja meg a jó Isten, hogy rávett a gyónásra. Úgy érzem magam, mintha egy mázsás kő szakadt volna le a szivemről. Mily boldogság az a gondolat, hogy **Istennel kibékültünk**; — és én balga, piszkos bűneimet annyi éven át cipeltem, vagy a mint pap mondta, a pokol utján jártam, az ördög karjaiban szenderegtem. Hanem köztünk maradjon, most még holmi elégtételi cselekedeteim vannak hátra. Sietek hát. Útközben benézek Pató Pál komához, mert bíz ő is régen látta a gyóntatószéket !

Áldja meg a jó Isten !

M. G.

☞ N A P T Á R. ☞

Március 29. Vasárnap. Böjt 4-ik vasárnapja. Szent Augustinus és vértanú. Atyja, Matrukusz német pogány herceg, volt saját lányának kinszója. Először fogait verette ki, aztán látva, hogy

nem akarja elhagyni a keresztény vallást, fára akasztatta leányát és tüzet rakatott alá, majd kerékbe akarta töretni. E két utóbbi kínzástól csodálatos módon szabadult meg Szent Augusztus. Végre is pogányságban megátalkodott örvongó apja parancsára lefejezték.

30. Hétfő. Szent Kvirin vértanú. — Klimakus Szent János hitvalló. 40 esztendeig élt a pusztában. 75 éves korában a Sinai hegyen lakó szerzetesek előljárójukká választották.

31. Kedd. Ámosz próféta vértanú. Az ó-szövetség egyik könyvének szerzője. Jövendölései Izráel országának pusztulásáról szólnak. Bátor szavaira feldühödtek ellenségei megölték. — Szent Balbina szűz és vértanú 130. évben. Kvirinus római börtönőrnek leánya. Undok betegségétől a börtönben fogva tartott Sándor pápa gyógyította meg. Atyjával együtt keresztényné lett, később mindketten irtózatok között vértanúhalált szenvedtek.

Április 1. Szerda. Szent Húgó püspök. 1132. évben. — Szent Valerik amiensi apát. 622. évben.

2. Csütörtök. Paulai szent Ferenc rendalapító. Csodáiról és nagy erényeiről nevezetes szent. A róla nevezett rendet alapította. Ő volt az, aki hajó hiányában köpcnyegét kiterjesztette a tengeren s ráülvén, Kalábriából Sziciliába jutott. 1507-ben halt meg.

3. Péntek. Szent Rikárd. — Egyiptomi bűnbánó Mária. Eleinte erkölcstelen életet folytatott. Jeruzsálemben, a szent kereszt felmagasztaltatásának ünnepén megszállta az Isten kegyelme, megtért és haláláig (520. év) bűnbánó szentéletet élt.

28. Szombat. Szent Izidor püspök. Szevillában (Spanyolország) az akkor nagyon elterjedt ariánus eretnek — tanításnak szóval és írásban hatalmas ostorozója.

K R Ó N I K A.

* **Adatok a nagy jubileum katedrálisáról.** A new yorki gyönyörű székesegyház, mely a fifth ave legszebb díszes és mely április 26-kán világra szóló jubileumi ünnepségeknek lesz a színhelye, 21 esztendeig épült. 1858-ban helyezte el az alapkövet Hughes new yorki érsek. 1879-ben szentelték fel és nyitották meg. 5000 ülőhelye van. -- New Yorkon 1808-ban mindössze 15000 katolikus volt, ma a katolikusok száma felülhaladja a három milliót.

-o- **Pusztulnak a franciák.** Nem a kolera, hanem ennél is ragályosabb nyavalya dühöng a francia nemzetben: a vallástalanság s az ezzel szükségképen járó erkölcstelenség. A francia lapok erősen panaszkodnak, hogy a születések száma ijesztően fogy. Az utolsó száz év alatt 109,000 franciával kevesebb született, holott a lakosság száma nem csökkent. Ennek különféle okát adják a francia lapok, de az igazit elhallgatják. És ez az, hogy miután kiirtották a családi tűzhelyekből az Istennek még a képét is, tanyát vert köztük az a bizonyos bűn.

□ **Kimutatás a newarki (N. J.) egyházmegyéről.** A newarki egyházmegye összes katolikusainak száma 32,000. Van egy püspöke, 307 papja, 182 temploma, 4 papnevelő intézete 74 növendékkel, 32 magasabb iskolája, 137 parokiája és iskolája 49000 iskolásgyermekkel, 8 árvaháza 1155 árvával és 27 különféle jótékony intézete.

(m.)

Tartalom. Mai számunkba közleményeket irtak: **Csizmadia Pál** macadooii plébános, **Grósz Ferenc** so. norwalki plébános, **dr. Helvey Lajos** katolikus író és **Messerschmiedt Géza** passaici plébános.

☞ **Csend, rend, figyelem.** Semmi néven nevezendő más ujság zsellérei nem vagyunk. A magunk kenyereén élünk. **Jól vigyázz a címzésre! Leveled csak így juthat el oda, ahová szántad.**

Az előfizetési pénzt, vagy bármilyen nekünk szóló irásodat így cimezd :

H A J N A L

217 Third Str.

Passaic, N. J.

*

Egy évre egy dollárért adjuk a lapot. Félévre 50 centért. Egy esztendőben ötvenként hét van. Ötvenkét számot küldünk címédre ennyi idő alatt. Egy egész füzet, egy hétre szóló lelki kincs összevéve két centedbe kerül. Kiszámíthatod.

Az dobja ránk az első követ, aki ezek után haszonlesésről mer bennünket vádolni.

Isten áldja kezünk munkáját!

A Hajnal szerkesztősége.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz
☞ a „HAJNAL“ kiadóhivatala. ☞

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp” csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendői amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négeres is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panasolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium” igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. —

Fióküzletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000 dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországba, valahamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

≡≡≡ HAJNAL ≡≡≡

No. 4. Vol. I.

WEEKLY MAGAZINE

March 26. 1908.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben